SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

No. 176. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 15, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ВЕРЕСНЯ 1987 РІК XCIV. Ч. 176.

Пам'ятайте про Україну!

КАНАДА ЗАТВЕРДИЛА ЗАКОН В СПРАВІ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ

Оттава (М. Боцюрків). — Після кількох процедуральних затримок та гострої опозиції двох українських членів парляменту, одобрено закон, який відкриє дорогу до скорих процесів воєнних злочинців, які перебувають в Канаді.

Цей кокнтроверсійний законопроєкт був запропонований на початку літа ц.р. міністром юстиції Рамоном Гнатишином і спирається на рекомендаціях Комісії Дешена. Цей новий закон включатиме також і поправку до Іміґраційного акту, що закриє границі Канади для підозрілих воєнних злочинців.

Міністер Гнатишин сказав, що цей закон потрібний для того, щоби поліція і департамент юстиції могли продовжувати прослідження 20-ох запідозрених нацистських воєнних злочинців, а можливо й більше, що їх зідентифікувала Комісія Дешена.

У липні ц.р. жидівські організації заявили, що час потягнення до відповідальности воєнних злочинців з Другої світової війни наближається до кінця тому переконали уряд оминути нормальні процедури та внести цей закон для одобрення якнайскорше. Закон одобрила Палата громад 28-го серпня ц.р. ,а Сенат мав його одобрити з початком місяця вересня ц.р.

Опоненти цього закону, члени парляменту Андрій Вітер і Алекс Кіндій, пропонували поширення цього закону, щоб включити більше ґарантій для обвинувачених.

Адв. Іван Григорович, голова Комісії Громадських Прав при Комітеті Українців Канади, заявив, що він вдоволений, бо цей закон не забороняє його організації предложити урядові листу запідозрілих совєтських воєнних злочинців для судового оскарження.

У телефонічному інтерв'ю Григорович сказав: „Закон пішов назустріч нашим сподіванням". Ми вимагали щоб воєнні злочинці були суджені в Канаді згідно з канадськими законами та в канадських судах". Він сказав, що на його думку уряд Канади має намір розправитися з усіми воєнними злочинцями, не тільки з нацистами. Особи, що спричинили штучний голод в 1932-33 роках в Україні можуть теж бути оскаржені і потягнені до судової відповідальности згідно з новим законом.

У 1000-річчя Хрищення України появилось пластове видання

Принстон, Н. Дж. (Л.С. О.) — З нагоди Ювілейної Пластової Зустрічі, що відбулася між 8-им і 23-им серпня в Канаді, а яка була скликана з нагоди 75-річного ювілею організації Пласт, видано для молоді пам'яткову книжечку-збірник, п. з. „Мандрівка Тисячоліттям".

Тема книжечки — 1000-ліття Християнства в Україні-Русі. Книжечка має 112 сторінок, є в м'якій обкладинці і має понад 150 ілюстрацій. Призначена вона для молоді у віці від 12 до 18 років, одначе і старші можуть знайти там багато цікавого. Зокрема вартісна ця книжка буде в українознавчих школах, чи на дарунки на день св. Миколая.

Книжка складається із таких розділів: „Із сивої давнини" (про передісторичні часи, про передхристиянські вірування на українських землях, та про походження слов'ян), „Княжа слава" (про княжі часи, прихід християнства, культуру княжої Русі, свв. Кирила і Методія та інші теми цих часів), „Козацька слава" (про культуру часів козаччини, зокрема про це як християнство вплинуло на українську культуру), „Новіші часи" (XVIII, XIX і XX століття), і врешті — „Пластове життя" (про 75-ліття Пласту і про релігійне виховання в Пласті).

У книжці багато старинних леґенд, казок, билин. Теж є цікаві ілюстровані статті з української філателії, нумізматики і геральдики. Всі статті є короткі і написані жваво і цікаво.

Ціла книжечка набрана на „приватному" компютері („Мекінташ"), зі спеціяльно випрацюваними в цій цілі українськими черенками. Цілий уклад сторінок, багато ілюстрацій, теж зроблено на цій обчислюваній машині.

Книжку видала Головна Пластова Старшина; редаґуванням, ілюстраціями, зібранням матеріялів і друком книжечки зайнявся пластовий сеньйорський курінь „Сіроманці", знаний із своєї видавничої діяльности. Редактором книжечки був Любомир Онишкевич. Книжка друкувалась офсетом у друкарні Мирона Баб'юка в Рочестері.

Книгарні, школи українознавства, бібліотеки і інші інституції можуть дістати відповідні знижки.

Ще можна набути примірники книжечки (в ціні по 6 дол. американських, або 7 дол. канадських, з пересилкою), пишучи на адресу: Plast Publishing Inc. 2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. Canada, M6S 1N1; tel.: (416) 769-7855.

Появилась нова книжечка для дошкільників

Акрон, Огайо. (Н. Дейчаківська). — Тут у видавництві Alexson Publishing в Акроні, Огайо, появилася друга із серії книжечок „Соня і Олександер". Перша, під заголовком „Літо" вийшла тому кілька років. Заголовок теперішньої „Осінь", а на майбутнє запляновані „Зима" і „Весна".

Авторкою є Віра Ведмедик-Кап, а ілюстраторкою Маруся Трач-Голядик.

Ціллю цих книжок, як інформує авторка, є навчити дітей дошкільного віку українських слів щоденного вжитку з правильною вимовою. Книжечка, хоч у м'якій обкладинці, робить дуже миле враження, бо бездоганно уложена і фахово виконана.

У самій верхній частині кожної з 18-ох сторінок позначені три осінні місяці — вересень, жовтень, листопад. На горішній четвертині сторінок уміщені два-три прості речення, великим, виразним і прозорим друком разом з наголосами. Тут описані різні зайняття дівчинки і хлопчика (Соні і Александра) в осінньому сезоні. Наприклад, діти помагають збирати городину, згрібають листя, святкують День Подяки і т.п.

Решту сторінки (три четверті) займають розкішні ґваші, що ілюструють те, що в тексті. Кожний малюнок формально „обрамований", обличчя дієвих осіб лялькоподібні, так що маленькі читачі входять зразу в казковий світ цих, насичених барвами, приманливих малюнків.

Книжечка напевно збагатить знання мови найменших, а якісні ілюстрації дадуть змогу дитині виробляти собі естетичний змисл.

Авторка книжки є членкою 7-го Відділу Союзу Українок Америки і живе в Акроні. Мисткиня є фаховою ілюстраторкою і живе в Гамилтоні, Канада. Адреса видавнцтва: — Alex-Son Publishing, Inc. 685 Rockwood Dr., Akron, Ohio, 44313.

З ПОЛЬЩІ ПРИЇЖДЖАЄ УКРАЇНСЬКИЙ АНСАМБЛЬ

Фольклорний ансамбль пісні і танцю „Лемковина".

Джерзі Сиbudi, Н. Дж. (О. М.). — Рік тому українці Канади і З'єднаних Стейтів Америки як дорогих гостей приймали у себе популярний український чоловічий хор „Журавлі" з Польщі. У нашій пам'яті ще й досі збереглися спомини про цей колектив, про чудово виконані ним твори українського хорового мистецтва. Напевно і наші земляки теж з приємністю згадують переповнені залі, гарячі апльодисменти, квіти, щирі зустрічі, розмови. Що й говорити — „Журавлі" сподобалися всім нам.

А незабаром, 22-го вересня, на канадську землю ступить ще один мистецький колектив з Польщі — фолкьльорний ансамбль пісні і танцю „Лемковина". Звідти почнеться його турне по Канаді і З'єднаних Стейтах Америки. За місяць гості дадуть понад 20 концертів у Монтреалі, Оттаві, Торонто, Баффало, Чикаго, Вашінґтоні, Філядельфії, Ню Йорку та інших містах (плян турне буде поміщений у завтрашньому числі „Свободи"). Приїзд „Лемковини", як і „Журавлів", організовує імпресаріо польських імпрез у ЗСА Генрі Міхальскі, а допомагає йому Михайло Івасівка. Спонзором знову є Український Народний Союз.

Фолкьльорний ансамбль пісні і танцю „Лемковина" існує вже 15 років. Творцем і дириґентом його є Ярослав Трохановський. Під його вмілим керівництвом ансамбль здобув визнання і популярність у цілій Польщі. З великим успіхом він виступав на сценах філярмонії і музичної академії у Варшаві, гаряче апльодували йому в театрі замку королів Поморських у Щеціні, в Лісній опері у Сопоті.

Нині Українське Суспільно-Культурне Товариство (УСКТ) має у Польщі понад 50 мистецьких колективів різного роду. В цьому році в Сопоті відбувся 10-ий ювілейний фестиваль цих колективів, у якому взяло участь біля 800 виконавців. Фольклорний ансамбль „Лемковина" зайняв серед них почесне місце. А це неабияке досягнення колективу та його керівника Я. Трохановського. „Лемковина", яка від років своїм високим рівнем б'є всі рекорди, лишається надалі у першій десятці", — писала недавно газета „Наше Слово", що виходить у Варшаві.

Вдало підібраний репертуар у поєднанні з його майстерним виконанням, гарні народні костюми сприяють тому, що всюди де виступає „Лемковина", публіка довго не відпускає зі сцени молодих виконавців. Кожний концерт ансамблю насичений багатством народної пісні, музики і поезії Лемківської землі. Зрештою, в цьому ми зможемо незабаром самі переконатися.

Аматори сцени вишукують з народних глибин давно забуті перлини пісенної творчости і дають їм друге життя. І це теж сприяє популярності ансамблю, бо публіка завжди знаходить щось нового, ніким не виконуваного. Можна з впевненістю сказати, що нема нині другого ансамблю, який би так популяризував найкращі традиції, культурні і мистецькі надбання Лемківщини, як це робить „Лемковина".

Газетні критики часто підкреслюють, що захоплені глядачі „вставали після закінчення концерту і їх апльодисменти ще довго не стихали у переповненій залі після того, як опустилася завіса". А після одного з виступів рецензент писав: „Кожний хотів бути з ними якнайближче. У їх репертуарі, як і в манері виконання, міститься якась велика сила, яка підтримує увагу і захоплення глядачів протягом усього концерту. Після виступу кожний, хто бачив їх хоч один раз, стає їх приятелем і прихильником їхнього мистецького таланту". Тож нема сумніву, що і серед українців Канади і З'єднаних Стейтів „Лемковина" знайде нових друзів.

У Балтиморі помер д-р О. Дерій

Балтимор, Мд. — У п'ятницю, 11-го вересня 1987 року, тут помер на 76-му році життя після короткої недуги сл. п. доктор права Омелян Дерій, активний і провідний член української громади, голова дирекції Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Балтиморі член Контрольної комісії Українського Братського Союзу, голова місцевого Відділу УАКРАди, колишній голова Відділу УККА, голова Контрольної комісії Ювілейного Комітету відзначення 1000-ліття Християнства в Україні, організатор і активний член багатьох місцевих і крайових товариств і організацій.

Похоронні відправи в середу, 16-го вересня, о год. 10-ій рано у церкві св. Михаїла, при 524 Південь Волф вулиці у Балтиморі, а потім на місцевий цвинтар.

Залишив в жалобі дружину Ельфріду і двох дітей, Елізабету і Олександра, та родину в Україні. Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви на будівельний фонд місцевої української католицької церкви, або на українські установи чи харитативні організації в Кредитовій Кооперативі „Самопоміч" в Балтиморі, при 239 С. Бродвей.

ДОПОВІДЬ ПРО О. АРХИПЕНКА

Чикаґо. — Український Інститут Модерного Мистецтва і 29-ий Відділ Союзу Українок Америки, влаштовує в суботу, 26-го вересня ц.р., о год. 7:30 вечора доповідь з прозірками п. н. „Роля Олександра Архипенка в XX столітті". Доповідь виголосить д-р Оксана Безручко-Росс з Денверу Кольорадо, в приміщенні інституту при 2320 В. Чикаго аве. Вступ на доповідь 10 дол., а пенсіонери і студенти по 5 дол.

У СВІТІ

КЕРІВНИК СОВЄТСЬКОГО КҐБ Віктор Чебріков, виступаючи з нагоди 110 річниці з дня народження основника совєтських органів безпеки Фелікса Дзєржинського, обвинуватив Захід у намаганні підірвати совєтські економічні реформи і посіяти ворожнечу між народами СССР. Чебріков виступав перед чекістами, продовжувача „доблесного" діла Дзєржинського, а його 10-хвилинний виступ передавала совєтська телевізійна сітка. При тій нагоді В. Чебріков високо оцінив ґорбачовську „гласність" але підкреслив, що теперішнє „відкрите суспільство" в СССР викликало різні ворожі інтерпретації на Заході і антисовєтську активність. Він додав, що західні пропаґандивні центри „заражують совєтських громадян бактеріями націоналізму", маючи на увазі події в Алма-Аті, демонстрації кримських татар в Москві, маніфестації у Прибалтиці тощо.

ЕТІОПСЬКОГО ДИКТАТОРА полковника Менґісту Гайлє Меріям, марксиста і симпатика Совєтського Союзу, обрали офіційно, перший раз в історії тієї країни, президентом. Дотепер він вважався військовим керівником держави, бо військова хунта керувала Етіопією до липня цього року. Вибори президента відбулися на повному засіданні парляменту, а не загальними голосами виборців, і, очевидно, „одноголосно" як це буває в комуністичних країнах.

В МІСЦЕВОСТІ ЛАГОР, Пакістан, вибухла на базарі великої розривної сили бомба і вбила дві особи та поранила 57 цивільних осіб. Покищо ніхто не взяв на себе відповідальности за підкладення бомби, але в Лагорі віддавна ведеться міжплеменна війна, яку підсилюють індійці і зручно використовують афганські комуністи.

В АМЕРИЦІ

АВТОМОБІЛЬНА ФІРМА Форд проголосила добровільний відклик 4.3 мільйонів автомашин з 1986-88 років. Речники Форда заявили, що відклик зроблено після того, як вони отримали 222 повідомлень про вогонь у моторах.

ФЕДЕРАЛЬНА ВИБОРЧА комісія у Вашінґтоні 8-го вересня ц.р. проголосила одобрення порівняльних федеральних фондів для губернатора Масачуссетс Майкела Дукакіса. Це четвертий з черги демократичний кандидат на номінацію на президента у виборах 1988 року, якому одобрено порівняльні федеральні фонди. Згідно з федеральним законом, президентський кандидат мусить зібрати принаймні 5,000 дол. у 20-ох стейтах, в датках 250 дол. і менше, щоб закваліфікуватися на отримання порівняльних федеральних фондів.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ в справах юстиції в середу, 9-го вересня ц.р., несподівано сердечно вітала суддю Вілліяма Сешинса, номіната президента Роналда Реґена на пост директора ФБІ. Після годинного виголошення його заслуг, як демократами так і республіканцями, всі запевняли його у своїй підтримці ще перед формальним опитуванням для одобрення його кандидатури. Суддя В. Сешинс походить з Тексасу, де здобув собі славу суворого, ала справедливого судді.

У ВАШІНҐТОНІ В ЧЕТВЕР, 10-го вересня ц.р., розпочався п'ятитижневий фестиваль модерних юґославських фільмів, які були випродуковані від 1980 року. Фестиваль відбувається в Американському фільмовому інституті, де на відкритті (тільки за запрошеннями) і як вашінґтонську прем'єру висвітлили фільм „У пащі життя", комедію про теперішні звичаї.

У ЗВ'ЯЗКУ З ПРИЇЗДОМ до Америки Папа Івана Павла II переводяться різні опити на теми, які чимраз частіше дискутуються. Цим разом опит переведений поміж американськими католицькими священиками між 24-им серпня та 1-им вересня ц.р. щоденником „Ню Иорк Таймс" і телевізійною мережею Сі-Бі-Ес у питаннях жонатих священиків та висвячення жінок. Виявляється, що з 855 священиків 55 відсотків є за тим, щоб священики мали змогу вибору між одруженням і целібатом, а на питання висвячення жінок — думки поділені 43 відсотки за і 43 відсотки проти.

ПОЛ НІЦІ, ДОРАДНИК президента Роналда Реґена у справах роззброєння, прибувши до Брюсселю для консультації з европейськими альянтами у зв'язку із зустріччю державного секретаря Джорда Шулца з міністром закордонних справ СССР Едуардом А. Шеварднадзе заявив, що Москва ставить все нові й нові перешкоди у переговорах у справі відтягнення ракет середнього засягу з Центральної, Східньої й Західньої Европи і взагалі редукції нуклеарної зброї. П. Ніці мав на увазі статтю в британській газеті „Ґардіян", у якій газета, покликаючись на Віктора Карпова, відповідальної особи в міністерстві закордонних справ за справу роззброєння, пише, що спершу ЗСА повинні забрати свої ракети Першінґ 2 і крилаті, а також атомові головки до німецьких ракет Першінґ 1-А, поки розпічнеться процес відтягнення совєтських ракет подібного типу. „Заледве ми полагодили справу відтягнення і знищення атомових головок до американських ракет, як з Москви наспіли нові вимоги, яким, на мою думку, не буде кінця".

Е. ШЕВАРДНАДЗЕ ПРИБУВ ДО ВАШІНҐТОНУ НА ПЕРЕГОВОРИ

Вашінґтон. — Міністер закордонних справ СССР Едуард А. Шеварднадзе, прибув в неділю, 13-го вересня ц.р., перший раз з дружиною Нанулі, до столиці З'єднаних Стейтів Америки Вашінґтону, щоб вести тут триденні переговори у справі закінчення переговорів у Женеві· редукції нуклеарної зброї і відтягнення ракет середнього і близького засягу з Европи, а також зменшення цієї зброї в майбутньому на 50 відсотків. Він привіз зі собою особистого листа від генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова для президента Роналда Реґена, змісту якого Білий Дім покищо не подав до загального відома.

На летовищі Ендрус міністра Шеварднадзе, його дружину і чисельних дорадників вітав заступник державного секретаря Джан С. Вайтгед, після чого відбулась коротка зустріч Шеварднадзе з представниками засобів масової інформації під час якої він заявив, що евентуальна зустріч на вершинах між М. Ґорбачовим і Р. Реґеном може відбутися ще цього року, „але все залежатиме від вислідів наших переговорів тут і переговорів представників ЗСА і СССР в Женеві, які займаються конкретними справами. Ми маємо ще деякі проблеми до розв'язання, головно проблеми перевірки дотримання договору після його підписання, які ми наміряємося позитивно полагодити на протязі цих трьох днів переговорів" — заявив совєтський міністер.

Про листа М. Ґорбачова до Р. Реґена він тільки згадав, але не бажав входити в деталі чи вести дебати на тему змісту листа, який спершу повинен прочитати Президент ЗСА, якому цей лист адресований, „а потім ми з вами, заявив підсміхаючись Шеварднадзе до кореспондентів, будемо розважати над його змістом".

Американські речники Білого Дому, а головно Державного департаменту заявили, що переговори в Женеві добігають до закінчення, а переговори у Вашінґтоні відбуваються для того, щоб остаточно осунути ще декілька технічних справ, що їх не спроможні розв'язати обидва представництва у Швайцарії.

З'єднані Стейти Америки і Совєтський Союз вже домовились про відтягнення ракет середнього засягу у глобальному змислі і знищення атомових головок до цих ракет .Йдеться тільки про деякі невияснені справи перевірки про які буде мова у Вашінґтоні.

Е. Шеварднадзе спершу зустрінеться з президентом Р. Реґеном, заки ще розпічнуться формальні переговори між ним і державним секретарем Джорджем Шулцом, який зустрічаючись з кореспондентами також позитивно висловився про можливість закінчення переговорів тут і у Женеві і підписання договору у Вашінґтоні, як було раніше передбачено між Р. Реґеном і М. Ґорбачовим у Рейкявіку. Крім роззброєневих справ, Шулц говоритиме з Шеварднадзе також про справи на Близькому Сході, особливо можливості закінчення війни між Іраном й Іраком, еміґрації і прав людини в СССР, ситуацію в Афганістані тощо.

Після парадної вечері в честь совєтського гостя, яка відбудеться в середу ввечорі Шеварднадзе поїде в четвер 17-го вересня, до Ню Йроку на відкриття сесії Генеральної асамблеї але й тут, в Ню Йорку, будуть продовжуватись зустрічі між ним і Дж. Шулцом.

Р. ДОЛ ЗАКЛИКАЄ ДО ІНТЕРВЕНЦІЇ В НІКАРАҐУА

Вашінґтон. — Як повідомляють деякі газети, лідер республіканської меншости в Сенаті Роберт Дол, який побував недавно в Нікараґуа і зустрівся там з президентом Даніелем Ортеґою, заявив, що більшість нікараґуанського народу хотіла б усунення Д. Ортеґи від влади. „Я не суґерую, щоб його вбити", — сказав Р. Дол і додав, що триденне вторгнення в Нікараґуа американців нікого в тій країні не засмутило б.

Таке висловлювання Р. Дола виглядало дивним, тим більше, що він має намір боротися за місце в Білому Домі і відзначається поміркованістю в закликах і оцінках становища.

Різкість Дола може пошкодити президентові Роналдові Реґенові, який заявив про твердий намір продовжувати допомогу антисандіністам. Д. Ортеґа, навпаки, зможе використати слова сенатора у своїй пропаґандивній кампанії і ще раз обвинуватити З'єднані Стейти у веденні аґресивної політики.

Заява Дола викликала незадоволення в іншого претендента — республіканця-конґресмена зі стейту Ню Йорк Джека Кемпа. Асистент Кемпа сказав: „Слова Дола особливо недоречні в той час, коли допомога контрас висить буквально на волоску. Такі висловлювання лише допомагають нашим ворогам". Сам Дж. Кемп перебуває тепер в Гондурасі в складі групи лідерів консервативних організацій. Метою його поїздки є спроба змусити лідерів центральноамериканських країн зрозуміти, що допомога борцям за свободу повинна продовжуватися до того часу, поки в Нікараґуа не почнуться реальні демократичні перетворення. В склад групи входить також сенатор-республіканець Джессі Гелмс, який, як і Кемп, є співавтором законопроєкту про виділення антисандіністам військової допомоги у висоті 310 мільйонів долярів протягом найближчих 18 місяців.

Кемп зустрівся з президентом Гондурасу Хозе Аскона Гойо, який висловив сумнів, що режим Ортеґи зможе провести до 7-го листопада якісь серйозні зміни. У розмові з членами делеґації амбасадор ЗСА в Гондурасі Еверет Бриґс заявив, що припинення допомоги контрас приведе до консолідації марксистського режиму і до збільшення потоку втікачів з Нікараґуа, кількість яких лише в Гондурасі становить понад 110.000 осіб.

УРЯД ПРЕЗИДЕТНА РОНАЛДА Реґена започаткував поліпшення відносин з Сирією. Вирішено в найближчих днях повідомити американські рафінерії, що Уряд не опонуватиме проти їхньої торгівлі з Сирією. Ці рішення запали коли до Дамаску повернувся американський амбасадор, який був відкликаний осенню 1986 року після того, як на судовому процесі в Англії виявилося, що Сирія була замішана у підложення бомби на ізраїльському літаку на Лондонському летовищі.

ЗГІДНО ЗІ ЗАЯВОЮ ВИСОКИХ офіційних чинників державний секретар Джордж Шулц і заступник секретаря Оборони Віллілям Тефт відбули зустріч з чільними республіканцями і демократами з Конґресу. Ціль зустрічі — повідомлення їх про намір Уряду продати Савдійській Арабії зброю, що завжди викликає контроверсію в Конґресі.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Однакова праця — однакова платня

Міжнародний жіночий рух у різних країнах світу проходив і проходить різно. Вже в V сторіччі перед народженням Христа панувала в Єгипті королева Клеопатра. Володарки були — в Австрії-Марія Тереса, в Англії-Єлисавета І і тепер є Єлисавета II, в Голляндії-Вільгельміна, в Індії Індіра Ґанді, в Ізраїлі-Ґолда Маїр, у Англії — Марґарет Тачер, і тепер на Філліпінах Коразон Акіно. Французькі жінки за Бурбонів задовольнялися посереднім впливом на державні справи, у славетних паризьких сальонах, і щойно в минулому сторіччі появилися там „суфражистки". Просто диковинно звучить тепер, коли жінки здобули собі доступ до шкіл всіх родів і ступенів, німецька формула із середньовіччя, яка утотожнювала жінок з „трьома к": „кіхе, кірхе і кіндер", — кухня, церква і діти.

Проєкт нового Додатку до американської Конституції про „Рівні права" застряг через одну точку, яка признавала жінкам право до абортів на кошт міста, стейту чи держави. Ця справа — контроверсійна. Але в одному американські жінки мають стовідсоткову правду: коли жінка має ті самі кваліфікації, що мужчина, і виконує таку саму працю,то повинна діставати таку саму винагороду. Коли таке все ще в Америці не діється, то дійсно дискримінація жінок, суща несправедливість.

У відомому поважному тижневому ілюстрованому журналі „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з дати 14-го вересня ц.р. появилася стаття із статистичною табелею „Жіноча платня: жінки приспішено здоганяють мужчин". Здоганяють, коли порівнювати платні з минулого року та 1979 року. Проте все ще немає рівности.

Коли американські жінки працювали головне як секретарки та взагалі, як канцелярійні службовики або як медсестри у шпиталях, їхні заробітки були невисокі. Але почали студіювати аналізу компютерів і компюторську програму, ставали адвокатками, лікарками, банковими спеціялістками, фахівцями у торгівлі, — і тоді ситуація почала змінюватись. Якщо професіоналістка жінка працює самостійно, наприклад, як дентистка, лікарка загальних недуг чи спеціялістка однієї недуги, — чи якщо вона має власну крамницю або має власну кравецьку майстерню, вона заробляє нарівні з мужчинами, поскільки дорівнює їм знанням, хистом і працею. Але коли адвокатка з правничою освітою працює у спілці кількох адвокатів,як це буває в Америці, то вона заробляє вже менше. Себто, у 1979 році заробляла 55 центів у порівнянні зі заробітком мужчини одного доляра, у 1986 році — 63 центи. Жінка при касі у банку отримує менше, як мужчина на такій самій праці з тими самими кваліфікаціями. Те саме стосується так званих „супервайзерів" — зверхників — у великих крамницях. Молодшим жінкам легше дістати працю, як старшим і вони отримують за таку саму працю, що її виконують старші жінки, більшу винагороду.

Коли у Конґресі в обох Палатах опинилися жінки — хоч їх небагато, то там отримують платню нарівні із своїми мужеськими колеґами. І вони там є репрезентантками та оборонцями жіночих інтересів. Вони справедливо боряться за признання жінкам однакової винагороди з мужчинами за виконування такої самої праці. Коли жінки можуть бути конґресменками, сенаторками, коли жінка є членом Верховного Суду, коли жінки стали лавреатками нагороди Нобеля з різних ділянок знання, коли жінки стали славетними письменницями і вченими — дослідницями та винахідницями — то яка логіка в тому, що їх усе ще дискримінується у винагороджуванні їхньої праці?!

Беручи до уваги великі здобутки жінок у праці у різних ділянках життя країни, де вони ні в чому не уступають своїм колеґам-чоловікам, а навіть не раз і їх перевищують, можна сказати, що в справі однакової винагороди — жінок і мужчин — давно вже повинен наступити проґрес.

СТАТИСТИЧНЕ БЮРО у Вашінгтоні подало до публічного відома, що зріст еспаномовного населення в Америці збільшився на 30 відсотків від 1980 року. Це є в п'ять разів більше, як приріст решти населення Америки. Урядники статистичного бюра заявили, що на це є багато різних причин, однак всі вони лежать в площині соціяльних, політичних і економічних вартостей.

Ярослав Курдидик

ФІЛІППІНИ — СЕРЦЕВИНА КОНТРОЛІ ТИХОГО ОКЕАНУ

Після Перської затоки, що в ній сучасне напруження перем'..юється у таку схартизовану суміш, що своєю нерозбірливістю нагадує — „війну всіх проти всіх", — хіба, одне, що починає дещо читкіше зарисовуватися, це наглядні факти, що тамошня ситуація починає щораз то більше втягати і всмоктувати американські збройні сили в цьому обширі...

Друга, дуже теж скомплікована проблема, що замайоріла на світовому горизонті, і яка особливо діткнула і ЗСА, це військове повстання чи пак спроба державного перевороту на Філіппінах, у яких є частини збунтованих вояків філіппінської армії, що її намагалася підтримати ця військова фракція, яка стоїть в опозиції до теперішнього уряду. І це вже не вперше, а шостий раз за чергою відбувалося намагання перевороту, який коли враховувати жертви, що в ньому були сотні вбитих і ранених не лиш між „льояльними і збунтованими з'єднаннями", але у 85 відс. між цивільним населенням, то виявляється, що він був найбільш кривавий від часу усунення Ф. Маркоса від владування.

У міжнародних звітуваннях можна найти найрізнорідніші аналітичні спроби, а посеред них є теж і чимало вельми гіркої правди, про самі факти, які були причиною спроби такого сильного перевороту, що в ньому взяли участь 11 вищої ранги старшин на чолі з полковником Ґріґоріо Нанасоном, біля сотні молодих нещодавних обсольвентів з Військової Академії і коло 2,000 вояцтва. Слід підкреслити, що чимало дивним у цьому перевороті був доволі характеристичний „вияв солідарности", — що навіть „Кадетський Корпус", проголосив „символічний і пасивний спротив", таким чином, що об'явив сувору голодівку. (Ось для прикладу, що у ЗСА у „Вест Пойнті" збунтувалися кадети).

Головним обвинуваченням бунтівників є закид, що теперішній уряд не проявляє належної ініціятиви у намаганням зліквідувати прокомуністичних партизанів, які за останній рік, що обмежувався до переговорів, із цим „найбільшим злом країни", дав їм стільки часу, що совєтські достави вчинили з них вивінуванням і зброєю такою сильною фракцією, яка загрожує самостійності і незалежності Філіппін. Закордонні політичні речники цієї країни заявляють, що основні причини слабосилля і непевности у сучасному владуванні Філіппін слід добачуватися теж в тому, що теперішня демократична система ще не встигла і не змогла просякнути і заволодіти, за цей дуже короткий проміжок часу, відколи Коразон Акіно, не зважаючи на її дійсний хист лідера, — перебрала владу.

Але друга і дійсно — ще досі нерозв'язана причина струсу цієї країни, це її державна структура феодального типу, у якій хоч більша половина населення живе на межі вбогости і повного безземелля, але й досі не переведено ніякої замітної земельної реформи. У цій державі біля 20 відс. власників мають у посіданні біля 80 відс. землеобробної земельної площі, а приблизно 70 відс. населення живе і залежне від того мінімального доходу, що його заробляє на бананових і цукрових плянтаціях. Максимальний прихід родини, що в ній працює чотири особи, можуть заробити 80-120 дол. разом на місяць. А при тому теж не забуваймо, що із цих самих вбогих прошарків населення виходять теж старшини і вояки...

Сенатор Р. Лугар, що його вважають за незаступного знатока Філіппін, що до речі відіграв був головну ролю у підтриманні президента Акіно, заявляє, що Філіппіни у найближчому п'ятиріччі потребують між 1 - 2 більйонів дол. для санування своєї економічної і військової сили. На цю суму, — каже сенатор Лугар, — будуть відведені кошти, які ми платимо філіппінському урядові за піднайм обидвох баз — „Клерк Ейр Форс" і „Сабік Бей Нейвел Стейшен" і, вони становитимуть майже половину вплати.

Про вагомість і стратегічне значення цих баз, немає що й згадувати. Один мет ока на мапу обширу, що в ньому включені Філіппіни, переконує кожного і повністю підтверджує, що Філіппіни своїм геополітичним положенням становлять „серцевину Тихого океану", з якої, стратегічно розцінюючи — можна найлегше і в найдогіднішій формі обороняти ці об'ємисті простори.

І тут, — як твердять американські військові експерти, — ми і наближуємося до самого основного: що президент Акіно, за допомогою ЗСА, мусить якомога скоріше переорганізувати всю свою збройну силу. А ще більше важливе від переорганізування своєї військової сили — мусить точно прислухуватися і розуміти всі оборонні недоліки, а зокрема за порадою військових фахівців усі ці спонуки і причини, що виявляються і повторюються у постійних бунтах свого власного війська.

Найприкріше у всьому цьому, — наголошують повище згадані експерти, — що обидві системи, тобто політичну і військову пронизують надалі ці самі симптоми хронічної корупції, як теж і без затримки продовжується такий же тотожний вияв протекціонізму, який панував і передше під час урядування Фердинанда Маркоса. І може без проявів будь-яких змін, — це ті самі старі і каригідні недостачі; бо всі роди військ не лише, що не мають відповідної до часу модерної зброї але і все вояцтво дуже вбого зодіте і прохарчоване.А відомо, що із того роду недоліків проявляється теж і нехіть, яка і відбивається на недостаточному вишколі. І під таким кутом розцінки слід і розглядати незавидну, але дійсну сучасну проблему Філіппін...

Михайло Ільків

ПРОТЕКЦІОНІЗМ У ТОРГІВЛІ

Протекціонізм у торгівлі — це охорона промислової продукції країни перед надмірним імпортом закордонних виробів. Індустріяльна країна накладає високі мита на імпортовані продукти з метою зробити їх дорожчими від внутрішньої продукції, щоб у той спосіб стимулювати економіку країни, перед закордонною конкуренцією. В історії господарського побуту протекціонізм не є новим явищем. За Томаса Джеферсона, президента ЗСА був схвалений закон про ембарго і заборону торгівлі із закордонними країнами в кінці ХУІІІ і початку XIX століть. Деякі історики вважають протекціонізм як одну з причин господарської кризи в 1929/30 роках у таких торговельних ускладненнях все найбільше потерпіли консументи і робітники, що платили високі ціни за різні товари внутрішнього виробництва.

Але не зважаючи на попередній досвід, Конгрес ЗСА застосував протекціонізм до своїх торговельних партнерів, головно Японії. Проти такого рішення Конгресу були як підприємці, так і робітники. В такій ситуації японці погодилися на добровільне обмеження експорту автомобілів до ЗСА. Вслід за тим такі самі обмеження на імпорт до ЗСА були поширені на сталеві, текстильні та сільськогосподарські вироби. Зчасом підвищено мита на канадські вироди з дерева, та імпорт деяких товарів з країн европейського спільного ринку. Все це, крім хаотичности, не дало ніяких торговельних користей для ЗСА.

Америка не маючи ніяких конкретних користей з дотеперішніх обмежень у закордонній торгівлі, вміжчасі піднесла мито на електронічні японські вироби. Повторено це саме у відношенні до деяких країн Західньої Европи. Причиною до такого рішення ЗСА було те, щоби стимулювати внутрішнє промислове виробництво і зробити його більше конкуренційним на міжнародному ринку. З іншого боку це мало зобо'язати закордонних партнерів, головно Японію і деякі европейські країни, щоб вони допустили більше американських виробів на їхні ринки. Справа тут не в самих виробах, але в, тому, що закордонні вироби дешевші, тому що робітник дешевший і доброї якости, та й тому що закордон не користується масовою продукцією. Продуцентів не можна винуватити за те, що їхній продукт більше атрактивний для покупця, ніж у іншій країні.

Самий доказ, що Японія має великі торговельні користі зі закордонної торгівлі, і що їхній продукт є більше популярний на закордонних ринках, і що це мало би бути причиною дефіциту ЗСА, який треба збалянсувати, не є дипломатичною відповіддю. Тому рішення Уряду ЗСА зустрілося з великою опозицією як підприємців, так і робітників. Якщо у вільній торгівлі конкуренція має якесь значіння, тоді треба її триматися. Японія є обмежена договором про узброєння після Другої світової війни, і, мабуть, тут є причина її торговельної надвишки. Москва також перевантажена мілітаризмом і шукає виходу зі ситуації коштом західніх демократій і ЗСА, себто договору щоб у той спосіб зменшити видатки на зброєння і зміцнити економіку. Цікаво тільки чи на таку лапку злапаються західні демократії і ЗСА включно, як це сталося по закінченні Другої світової війни.

Значна більшість великих американських корпорацій вважає, що протекціонізм як закон в сьогоднішній ситуації не є в користь закордонної торгівлі ЗСА. Значіння такого закону в тому, що країни які мають активний торговельний баланс із ЗСА, треба було би перевірити, мовляв через несправедливу торговельну практику. Це досить складна проблема. Торговельна незбалансованість–це вийняткове явище в економіці, що може мати різні причини, залежно від країни. Кожна країна в своїх господарських ознаках є іншою. У цьому була б і трудність перевірення несправедливих доказів. Але однозгідність усіх торговельних партнерів у тому, що дефіцити не тільки ЗСА, але також інших країн повинні би бути вирівняні, і це треба кооперативно полагодити.

Як практикується, промисловий розвиток між торговельними партнерами видно з прикладу. Найбільше конкуренційною є автомобільна промисловість на міжнародному ринку. В тому відношенні Крейслер Ко., має великі користі, частини для якої виробляються в Японії. Японські автомобілі виробляються у фабриках ЗСА. Мотори з написом „ЮС Білд" та інші частини виробляються також в Японії, і їх постійно імпортують. Якщо б цей інвентар був зроблений у

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Сушко

„Церква в Руїні"

Це і є назва багатоілюстрованої і справді репрезентативної книги — альбому авторства Олега Володимира Іванусева про загибель українських церков Перемиської єпархії під теперішньою Польщею, включно з територією колишньої Апостольської Адміністрації Лемківщини, яка появиться українською і англійською мовами вже в жовтні, ц. р., як том ч. 56 Бібліотеки Українознавства НТШ під виданням Св. Софії — Релігійного Товариства Українців Католиків Канади з осідком у Сейнт Катаринс, Канада.

Я мав нагоду стрінути автора на недавньому З'їзді Перемишини, що відбувся 29-го—30-го серпня, ц. р., у Торонто, Канада і ближче познайомитися з його дійсно унікальною працею.

Величини 8.5 на 11.5 цалів, у твердій полотном критій і золотом вибитій обкладинці, книга обіймає 337 сторінок, з того 288 сторінок кольорового і 49 чорно-білого друку. Поза передмовою та історичним нарисом земель Перемиської епархії, які є сьогодні під Польщею, зміст книги виповняють 520 кольорових, в більшості 4 на 6 і більшої величини цалів, знімок церков, які ще існують, — багато з них в стані повної руїни — і 100 чорно-білих рисунків церков, які вже існують. Як сам автор зазначує зі жалем у передмові, церков де молилися колись його предки, вже немає. (Автора дідо по мамі, пок. о. Василь Смолинський, був лемком.)

Кожну поміщену знимку і рисунок супроводжає короткий опис даної місцевости і церкви двома мовами — українською і англійською. Знімки церков є зібрані після деканатів, починаючи від Мушинського деканату ген на заході, колишньої Лемківської Апостольської Адміністрації. Разом включно 31 деканатів. Знімки і рисунки доповнює листа місцевостей, у яких церкви вже не існують і з яких не вдалося авторові дістати знімок. Тому теж у згаданій вже передмові він і просить чатачів, що, якщо мають світлини церков, яких бракує в цій публікації, надсилати їх на адресу Товариства Св. Софії у Сейнт Катаринс, Канада, а він по змозі в найближчому майбутньому доповнить цю публікацію.

Зміст книги закінчують індекс і мапа Перемиської епархії, на якій зазначена кожна місцевість, де є чи колись була церква.

З розмови з О. Іванусевим довідуюся, що він довго і пляново підготовлявся до видання цього величного альбому. Він, починаючи з 1982 року, чотири рази підряд роз'їздив майже по усіх теренах Перемиської епархії у теперішній Польщі, роблячи світлини існуючих ще церков і збираючи усіми можливими способами потрібні інформації. Він зробив повище 40,000 кілометрів дороги по тих теренах. Там, куди його не допустили добрі наші люди у Польщі йому допомогли. Автор згадує із вдячністю усіх у передмові, включно з членами своєї родини, що з ним роз'їздили, і з установами у вільному світі, які допомагали своїми архівами.

Сам О. Іванусів з професії — електричний інженер. Запитую, що його спонукало піднятися такого трудного і коштовного дела? Бажання, — відповідає він. Удокументувати фактами поки вони ще існують усім світським і релігійним чинникам цю велику кривду, що її зазнало українське населення Перемиської епархії, а далі, — додає він, — дати цією працею свій скромний вклад у святкування нашого великого Тисячоліття Хрищення Руси-України. Ця його книга-альбом і є присвячена 1000-літтю Християнства в Україні.

Книга „Церква в Руїні", естетично видана, є цінним причинком до історії нашого християнства. Видана українською і англійською мовами, вона без сумніву познайомить американський світ зі сучасною долею нашої Церкви на українських землях під Польщею.

Книжку можна замовляти за 60 дол. за том і 3 дол. в Канаді, а 5 дол у ЗСА за пересилку, посилаючи чека до: St. Sophia-Church in Ruins, P. O. 1363, Mississauga, Ont, Canada, L4Y — 4B6.

НА СТОРІНКАХ СОВЄТСЬКОЇ газети „Літературная Ґазєта" чимраз частіше появляються статті з вимогою до Політбюра, Центрального Комітету КПСС і Ради Міністрів СССР дозволити на поширення критики та поміщування матеріялів, які заторкували б також високих партійних осіб, колишніх й теперішніх, що признались до багатьох помилок і були неофіційно осуджені спільнотою. Відомий совєтський науковець Дімітрій Лігачов згадує у статті, що треба б багато дечого сказати про міністра внутрішніх справ Ніколая Щелокова, колишнього члена Політбюра Ґріґорія Романова і покійного генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва. Покищо у совєтській пресі появляються критичні замітки про чорні діла Йосифа Сталіна, але інших провідних членів Політбюра не зачіпають. Лігачов закликає також до припинення урядового вмішування у релігійні справи, але не наводить конкретних випадків такого вмішування так, що західні політичні спостерігачі здогадуються тільки, що йдеться про назначення нових кандидатів в єпископи та на інші високі становища в урядовій Російській Православній Церкві.

Володимир Жила

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

988-1988. 1000-ліття хрищення України. Історичний календар". Видавництво Фундації Українського Вільного Університету в Ню Йорку, 1987. Графічне оформлення Люби Мазяр, з друкарні Мирона Баб'юка в Рочестері.

Чим ближче до ювілейної дати 1000-річчя хрищення України (988-1988), тим частіше сильні духом, вірні обов'язку перед народом, кращі сини й дочки нашого проводу, закликають нас жити й працювати по- християнському, любити й звеличувати наше минуле, служити своєму народові.

Проявом такої глибокої поваги до акту тисячоліття, високої оцінки його творчої спадщини з боку нашого церковного й світського проводу у розсіянні є той знаменний факт, що ще на початку 1980 років організовано почато плянувати зустріч великого ювілею. Постали крайові й місцеві комітети для підготови й проведення ювілейних святкувань з метою найґрандіознішого вияву нашої любови й пошани до Христової віри й широкого ознайомлення світової громадськости з творчістю і надбаннями християнської України в минулому й сучасному. Таким чином, в календар знаменних дат на 1988 рік увійшло свято тисячоліття, що має відзначатись у світовому розголосі.

Як буває напередодні кожного великого ювілею, так і нині наші наукові й громадські інституції, видавництва, часописи, журнали й окремі особи вже видали, чи ще випустять багато книжок, плякатів, кольорових листівок, репродукцій з образотворчої спадщини наших мистців на християнську тематику тощо.

До таких видань належить монументальний „Історичний календар 1000-ліття хрищення України", що появився в графічному оформленні Люби Мазяр. Його надруковано з друкарні Мирона Баб'юка в Рочестері й видано Фундацією Українського Вільного Університету, 1987 року.

Календар має глибоко мистецький характер. Кожен його місяць з обкладинкою включно ілюстровані найкращими картинами в повних кольорах, що визначаються не лише ідейною спрямованістю і переконливістю мистецьких образів, але й високою мистецькою майстерністю виконання.

Петро Андрусів народився 1906 року у Західній Україні. Під час Першої світової війни, дитиною опинився він спочатку в Москві, а згодом в Рязані в домі для безпритульних дітей. Звідтіля перевезла його після війни польська репатріяційна комісія й примістила у Варшаві в будинку для бездомних. Замилування до рисунку виявив П. Андрусів ще молодим хлопцем. Ознайомившись з його роботами того часу, Митрополит Андрій Шептицький призначив йому стипендію і він поступив до Академії мистецтв у Варшаві. Закінчивши успішно цю високу школу, Адрусів став лектором рисунків у Вищій архітектурній школі у Варшаві. Під час Другої світової війни втратив усі свої мистецькі надбання. 1947 року прибув як емігрант з дружиною до Америки. 17 років працював ілюстратором при управі міста Філядельфії. Був викладачем Мистецької студії, співосновником і членом редакційної колегії журналу „Нотатки з мистецтва". П. Андрусів — визначний маляр на історичні теми з княжої та козацької України, завершив свій мистецький шлях монументальною картиною „Тисячоліття хрищення Руси-України". Помер 1981 року в Рівергеді, в стейті Ню Йорк.

Картини П. Андрусева в своїй більшості пройняті палкою любов'ю до народу, до України, відзначаються високою мистецькою майстерністю. У кращих з них глибина патріотичного задуму з'єднується з проникливістю і яскравою виразністю психологічної характеристики. Він виявився майстром багатофігурної композиції, якій характерна насиченість кольориту. Динамічний і безпосередній у виявленні своїх почуттів, наш маляр у своїх картинах створив чимало образів сильних, вольових, сповнених життєдайної енергії героїв. Творчість Андрусева ще за його життя дістала високу оцінку чужинецьких і українських мистців і критиків. Вони бачили в ньому знаменитого мистця рисунку. Його постаті здавались їм шляхетними й лицарськими своєю поведінкою і виглядом. Його баталійні картини були для них повними динаміки. Як баталіст, Андрусів займає перше місце серед українських мистців по Миколі Івасюкові, авторові історичних картин на теми революційної боротьби українського народу („Богун під Берестечком", „В'їзд Богдана Хмельницького в Київ", 1912).

Хотілося б хоча побіжно розглянути тут кілька картин, що їх пропонує нам рецензований календар. Формування таланту Андрусева відбулося порівняно рівномірно без особливих зривів і дійшло до апогею в його монументальній картині „Хрищення Руси-України" (1980), що красується на обкладинці календаря. Композиція його дещо горизонтально видовжена. Основна маса народу з хрестом посередині, прикрашеним рушником і з оточенням князя Володимира, що тут найвище поставлений, розміщена на передньому пляні. Ліворуч і праворуч центральної осі видніють силюети другого пляну, що неначе вводить глядача в просторову глибочінь картини. Дещо притемнена ліва частина врівноважується більш деталізованою правою частиною. Цей підхід сприяє створенню враження спокійної величі, монументальности й епічности. Загальному настроєві картини відповідають прикмети окремих персонажів, які не мають в собі чогось глибоко психологічного, проте в них ясно зображені типові риси представників княжої епохи, виразно означені почуття людей різного віку, вдачі й душевного складу. Тут чітко усвідомлено хронікальну документальність, точність, добре передано романтику акту хрищення. Все відтворено в стилі народної епопеї, як символ незламної волі народу, що відстоює історичну традицію, свої мрії про світле, щасливе майбутнє.

„Бій Ігоря з половцями" (1970) — ілюстрація березня — це добрий приклад будови історичної картини з оригінальним розумінням зображуваного. На передньому пляні змальовано воїнів зі списами й луками, що просовуються вперед. Князь Ігор на коні в командному становищі з піднятим мечем. У картині відчувається нота напруженої тривоги, що читається з рухів воїнів. Окремо потрактовано й небо. Його кольори віщують небезпеку. Воїни на задньому пляні рвуться вперед у вигляді безликої маси. Картина потужна в своєму вигляді й композиції.

Цікаво змалював П. Андрусів картину „Бій під Конотопом (1977) — ілюстрація серпня. У ній передано дух епохи, розкрито одну зі сторінок леґендарних боїв.

(Закінчення на стор. 4)

Грай, бандуро, грай мені на чужині

У липні ц. р. відбувся у Мюнхені при УВУ під керівництвом молодих інструкторів мгр Л. Кохан-Будик і Б. Черевика (з Вінніпегу) III Курс Бандуристів, який, як і попередніми роками, організувала Фундація УВУ в Ню Йорку, головою якої є проф. П. Гой. Тритижневий курс згуртував 290 молодих любителів нашої народної музики — любителів бандури, переважно студіюючу молодь, розсіяну в діяспорі наших роздріблених скупчень в Европі, а також декількох студентів з Канади, ЗДА, Бразилії.

У програму курсу „Порівняльний фолкльор: українська народна музика і бандура" входили лекції з історії нашої народної музики, її жанрів, символіки; в тому також і порівняльна аналіза окремих мелодій, їхніх варіянтів, огляд обрядових пісень тощо. Там же, в приміщенні інтернату „Рідна Школа", де замешкало більшість учасників, відбувалися практичні вправи гри на бандурі для початківців і для студентів вже ознайомлених з інструментом та проби хору, якими керували інструктори; при цьому вивчалися окремі народні мелодії і пісні, які пізніше ввійшли у програму концерту.

При цому треба згадати, що поруч управи інтернату, що прихильно співділа і сприяла курсантам, значно підтримали інструкторів у веденні курсу Н. Будик і В. Осачук (з Вінніпеґу), М. Антонович, А. Несмашний, що займався організаційними справами, а також вдалося приєднати до спільного виступу подорожуючих молодих бандуристів з Німеччини, які прилучилися до курсу в кінцевій його стадії і в концертовій програмі. Серед цієї групи курсантів були також учасники цих же курсів минулих років, що є заохочуючим явищем, бо це вказує на своєрідну тяглість програми.

Традиційний концерт при закінченні курсу відбувся у четвер ввечорі, 30-го липня, у залі парафіяльного осередку у Мюнхені з досить оригінальною програмою, яка в якійсь мірі доповнювала попередні, але в дечому була таки відмінною, бо все ж таки відчувався вплив хорової капели ім. О. Кошиця (з Манітоби), яка на початку липня ц. р. з великим успіхом дала пам'ятний концерт у Мюнхені, а цьогорічні інструктори і їхні помічники-члени цього відомого і заслуженого в Канаді хору. Цей вплив був помітний і в укладі і виконанні самої концертової програми, зокрема у підборі рідкісних народних мелодій-веснянок, щедрівок, купальних пісень тощо.

Концертову програму започатковано виступом, у народних барвистих вишивках, молодіжного мішаного хору (понад 40 осіб), у дзвінкому виконанні якого прозвучали релігійні і народні пісні: „Слава на небі" (щедрівка, обр. Ю. Китастого), подільська веснянка „По саду царівна ходила" (обр. Ол. Кошиця), „Зійди, зійди, ясний місяченьку" (обр. Куща), „Плавай, плавай, лебедонько" (обр. А. Авдієвського). Вправно керувала молодіжним хором Леся Кохан-Будик, а програму заповідала також і в дальшій частині Ірина Халупа.

Потім на тлі хору виступали зі своєю програмою бандуристи-початківці, що виконали (без дириґента) три в'язанки легких, пристосованих до бандури мелодій: оригінальний „Козачок", „По дорозі жук, жук" і польку Щербини, чим засвідчили свою обзнайомленість з інструментом.

Дзвінким протяжним відлунням степових просторів України прозвучала у виконанні хору відома народна пісня „У полі береза, висока кудрява" О. Кошиця) у дальщій частині програми. а потім секстет дівчат-бандуристок майстерно виконав „В'язанку історичних пісень", козацьку пісню „Ой, сивая зозуленька" (обр. М. Леонтовича), а разом з хоровим супроводом обрядову купальну пісню „Марена" (обр. В. Войта). У тяглості попису курсантів (без дириґента) виступала група курсантів середнього рівня, що виконала довшу „В'язанку народно-похідних мелодій" (14 бандур), а потім мелодійну польку „Вільшанку" (8 бандур) і тим засвідчила своє глибше розуміння поєднуючої групової гри й інструментальної гармонізації.

Про завдання курсу і цьогорічних учасників та інструкторів інформувала чисельну авдиторію (понад 250 присутніх, переважно молодь) Ірина Зелена, яка привітала ректора УВУ, проф. Т. Б. Цюцюру, професорів, отців, студентів, гостей та всіх присутніх. Вона наголосила, що ціллю молоді, що зацікавлена курсом, є потреба знайти себе, пізнати і зберігати рідні обрядові традиції, які, поруч ноші, закріплює рідна музика і пісня, в тому числі в якійсь мірі історично серед інструментів кобза і бандура.

Знову щедрими оплесками привітали присутні секстет дівчат-бандуристок, які дуже мелодійно виконали дві похідні козацькі пісні, а потім спільно з хором дальші три, в тому „Іхав стрілець на війноньку", „Ой не пугай, пугаченьку", „Ой у полі могила" і новішу пісню „Прощай, город... Україно" (обр. М. Леонтовича), чим виявили добре гармонійне хорове пов'язання.

Успішним був виступ інструкторів — Б. Черевика (цимбали) і Н. Будика (акордеон), які виконали цікаву в'язанку українських весільних мелодій (як народні музики). Більш цікавим суп роводом для хору було гармонійне поєднання цимбалів, бояна і сопілки у виконанні двох веснянок „Покладу я кладочку" і „У довгої лози", та супровідне поєднання дев'яти бандур, бояна і сопілки у виконанні пісні-веснянки „Ой, гиля, гиля, гусоньки, на став" (обр. для бандури Лукашенка), що надало цим мелодіям більш величного звучання, в чому і позначений вплив капели ім. Ол. Кошиця, при урізноманітнені самої концертової програми.

Перед закінченням Зірка Коваль в імені курсантів подякувала Управі Фундації УВУ в Ню Йорку, зокрема проф. Петрові Ґоєві і Ліді Чорній за зорганізування вже третього курсу бандуристів для молоді і побажала професорові скорого видужання (у лікарні), опісля подякувала інструкторам за ведення курсу маґістрові В Ленкові за опіку над курсантами в „Рідній школі", о. пароховi М. Мольчкові за залю парафіяльну, ректорові УВУ проф. Т. Б. Цюцюрі і проректорові УВУ проф. В. Яневові за очолення вечора, та всім присутнім.

Мґр В. Леник висловив радість про те, що сила пісні і любов до традиції нашого народу єднає нашу молодь і при цьому висловив подяку всім, що в цьому напрямі працюють.

Проф. Т. Б. Цюцюра, ректор УВУ, подякував всім інструкторам з Канади за фахове ведення програми курсу, а зокрема висловив вдоволення, що уродженці третього-четвертого покоління на еміґрації (в Канаді) дорожать фолкльорною і музичною спадщиною нашого народу і її прищіплюють молоді з новішої еміґрації.

Концерт закінчено відомою піснею „Взяв би я бандуру" (обр. Китастого), заспівував гарним басом А. Несмашний. Ця пісня закликає до дальшої творчої праці молодих бандуристів.

Д-р Б. Кузь

Молитовний похід з іконою в Омазі

У п'ятницю, 1-го травня ц.р., в парафії Успення Пресвятої Богородиці в Омазі, Небраска, розпочали молитовну акцію з іконою Почаївської Божої Матері в рамках духовного приготування до святкувань 1000-ліття Хрищення Руси-України. Це є релігійний ювілей і тому ми повинні приготовлятися і святкувати в дусі молитви, покаяння і навернення до Ісуса Христа. А найкращий спосіб є прибігати під покров Його матері Пресвятої Богородиці, „Бо ще не чувано ніколи, щоб Вона не помогла чи в горю чи в недолі цього земного життя...".

Михайло і Марія Лобурі та отець парох Йосиф Газуда біля ікони Почаївської Божої Матері.

У четвер, 30-го квітня вечором відправлено Акафіст до Пресвятої Богородиці в церкві, прочитано історію ікони, благословення Владики Іннокентія Лотоцького та імена спонзорів ікони, а ними є Михайло і Стефанія Воробці.

Ікона вирушила з церкви 1-го травня до дому Михайла і Марії Лобурів. Михайло є заслуженим почесним старшим братом, а Марія — головою Сестрицтва. Минулого року вони відзначили ювілей — 50-ліття подружнього життя. В їхньому домі поставлено ікону на малий столик з вишитим обрусом, свічками та квітами, в них зійшлося багато парафіян. Отець парох Йосиф Газуда після короткої вступної про повіді провадив молитви, переплітаючи розважаннями і Марійськими піснями.

Після молитов Михайло і Марія Лобурі гостили присутніх смачною перекускою під час якої всі мило проводили час у взаємній християнській любові.

Похід відбувається так: ікона перебуває в домі даної родини від неділі до неділі. У неділю та родина приносить ікону до церкви перед відправою Св. Літургії і ставить її на тетрапод, щоб таким способом підкреслити зв'язок походу з церквою. О годині 9-ій перед відправою Сестриці во і всі присутні моляться на вервиці за різні, загальні і особисті, намірення. Після відправи наступна родина забирає ікону до себе. Тоді серед тижня, переважно у четвер вечором, родина запрошує отця пароха, сусідів, приятелів і знайомих на спільну молитву. Ці зустрічі відбуваються в глибокому молитовному настрої, де відчувається присутність Пресвятої Богородиці. Після молитов звичайно родина гостить присутніх перекускою. Тоді вірні проводять час спільно — розмовляють, співають українські народні пісні.

Ікона вже відвідала родини Михайла і Стефанії Воробців, Олекси й Ярослави Продивусів, Івана і Стефанії Воробців, Стефана й Анни Хмурих, Андрія і Марії Сематчиних, Андрія і Марії Клюків, Григорія й Юстини Дмитрівих, Михайла й Ольги Дуркалевичів, Анни Іваєик, Галини Нацовської, Меланії Масло, Катерини Пацай, Іванни Сокальської, Дмитра й Юлії Війтиків, Михайла й Антоніни Ярошів, Стефанії Жук, Теодора й Олени Лехновських і Володимира й Анни Столярських. Коли ікона обійде всі українські родини в Омазі, що бажають її прийняти до свого дому, тоді буде переслана до парафії св. Йосифа в Ст. Джозеф в Мізурі, а згодом до Лінколн, Небраска.

Парафія Успення Пресвятої Богородиці в Омазі є осідком пароха, який обслуговує також місійну станицю св. Юрія в Лінколн, Небраска. 60 миль віддалі, і парафію святого Йосифа в Ст. Джозеф, Мізурі, 150 миль віддалі. До цих віддалених місць парох доїжджає щотижня в суботу або в неділю. Парафія в Омазі є надзвичайно активна, люди прекрасно співають Святу Літургію, Вечірні, Акафісти і Молебні. Багато вірних приходить щодня о год. 8-ій рано на Св. Літургію, яку гарно співають.

Щодо походу з іконою Почаївської Божої Матері, то вже є познаки особливого заступництва Пресвятої Богородиці, а саме духовні плоди: люди зустрічаються, моляться разом за спільні та особисті намірення, прощають взаємно давні суперечки, моляться за батьківщину, за релігійну і національну свободу, за хворих парафії, за парафіян в загальному, а особливо за поворот тих, що покинули свою Церкву. І в цьому напрямі вже є знаки особливого заступництва Богородиці — малі чуда. Коли ми, наприклад, почали виклади релігії в підготові до першого Святого Причастя, то мали тільки дві кандидатки, за кілька днів число дітей збільшилося до 10, включно з однією лютеранкою. А з дітьми і їхні родичі, молоді мішані подружжя, після довгих років повернулися до своєї Церкви. Також на виклади українських народних танків записалося коло 30 дітей, коли в загальному говориться, що в цій парафії нема дітей.

Я глибоко вірю, що Пресвята Богородиця далі заступатиметься, випрошуючи в Свого Сина потрібні ласки для нашої парафії, щоб вона росла і розвивалася духовно.

Таким способом ми започаткували в Омазі духовне приготування до ювілею 1000-ліття Хрищення Руси-України. Цей ювілей буде багатозначний, коли ми навернемося до Бога, відновлюючи хресні обіти, а саме, що ми „Відрікаємося сатани, і всіх діл його, і всіх ангелів його, і всього служіння його, і всієї гордині його, а з'єднуємося з Ісусом Христом...". А вона, Пресвята Богородиця, покровителька України, в особливий спосіб вказує дорогу і всіх притягає до свого Сина, Господа нашого Ісуса Христа.

о. Йосиф Газуда

У Мюнхені помер Я. Деременда

Мюнхен, Західня Німеччина. — У понеділок, 7-го вересня 1987 року, тут помер, після короткої тяжкої недуги серця, сл. п. Ярослав Деременда, член Проводу Організації Українських Націоналістів і довголітній керівник його секретаріяту член ТП ОУН і колишній тереновий провідник у Великобританії, заступник голови Центральної Управи СУМ, голова Виховної Ради і колишній довголітній голова Крайової Управи СУМ в Англії, перший заступник голови Союзу Українців у Великобританії (СУБ) член дирекції Української Видавничої Спілки і Української Інформаційної Служби у Лондоні, активний провідний діяч у різних ділянках українського організованого життя в діяспорі.

Я. Деременда народився 17-го листопада 1921 року в селі Бобулинці, Бучацького району на Тернопільщині, в українській патріотичній родині. Середню освіту розпочав в Інституті Отців Василіян в Бучачі, а закінчив, у зв'язку з переслуханням і ув'язненням НКВД, в українській гімназії в Чорткові. Від юних літ брав активну участь в українському зорганізованому житті, а з початком Другої світової війни включився активно в революційну боротьбу за державну незалежність в рядах ОУН, у якій пройшов відповідний ідеологічний і політичний вишкіл. В наслідок воєнних обставин опинився після війни в Італії, а відтак у Великобританії.

Похорон відбудеться в місті Дарбі, Великобританія, 17-го вересня ц.р., і розпічнеться в церкві св. Архистратига Михаїла. Залишив в жалобі дружину, двох дітей, внуків, приятелів і велику украніську спільноту.

ПОПРАВКА

У вістці про тенісові змагання на Союзівці („Свобода" ч. 175 з суботи, 12-го вересня ц.р.) слід виправити, що у групі найстарших сеньйорів змагався Мирослав Ломага, а серед осіб, які вручали грошові стипендії, був І. Гинянський. — Ред.

Співчуваємо у великому горю і смутку

Богданові з Родиною і Романові Комарницьким

з приводу великої втрати їх Дорогої Мами

бл. п. Анастазії Комарницької

Нехай Американська Земля буде Їй легкою.

Замість квітів складаємо 50.00 долярів на Патріярший Фонд св. Софії.

ГРИГОРІЙ І ОЛЬГА СЛИВКА з Родиною

†

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 11-го вересня 1987 р., проживши 76 років, по короткій недузі відійшов від нас у Вічність

сл. п. д-р права

ОМЕЛЯН ДЕРІЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в церкві св. Михаїла, 524 S. Wolfe St., Baltimore, Md., в середу, 16-го вересня 1987 р. о год. 10-ій ранку.

В глибокому смутку:
дружина — ЕЛЬФРІДА з дітьми ЕЛІЗАБЕТОЮ І АЛЕКСАНДРОМ
та Родина в Україні

Замість квітів на могилу Покійного просимо складати пожертви на Будівельний фонд місцевої української католицької церкви або інші загально українські установи чи харитативні організації в Кредитовій Кооперативі Самопоміч (Self Reliance Federal Credit Union), 239 S. Broadway, Baltimore, Md. 21231.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що 6-го серпня 1987 р. по тяжкій і довгій хворобі відійшов у Вічність наш Незабутній
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.

Михайло Оршуляк

Покійний народився 17-го листопада 1911 р. в селі Псори, Рогатинщина, Україна.

Осиротив:
дружину — МАРГАРЕТУ
з дочкою КАТЕРИНОЮ з мужем і дітьми
сина — ЯРОСЛАВА в Україні
кузена — МИРОСЛАВА з дружиною
кузену — КАТЕРИНУ з родиною
та ближчу і дальшу Родину в Україні, Америці й Канаді

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА були відправлені 9-го серпня ц. р. в похоронному заведенні в Покінсі, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся 10-го серпня 1987 року з церкви св. Тріійці в Кергонксоні, Н. Й., а опісля на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Щиру подяку складаю всім за вислови співчуття, прощальні слова, квіти, пожертви на Богослуження і всім, які замість квітів склали дар на церкву св. Трійці, до якої належав Покійний.

Хай Всевишній сторицею нагородить Вас.

У смутку й жалобі

дружина — МАРГАРЕТА

Протекціонізм...

(Закінчення зі ст. 2)

ЗСА,то це значно піднесло б ціни на авта. Далі Форд Ко., одна з великих автових фабрик, добре розвивається завдяки закордонному збутові. Дженерал Моторс виробляє свої частини в Сінгапурі, Тунісі. Отже, застосування протекціонізму в міжнародній торгівлі — це дуже скомплікована справа.

Знавці господарського розвитку згідні з думкою, що протекціоналізм може тільки погіршити ситуацію тієї країни, що його застосувала. Тому, що тими самими засобами інші країни можуть оборонятися. Ще і тому, що змагання за ринки збуту, так можуть погіршитися, що ніхто не зможе їх контролювати. Тоді це були би змагання одного проти всіх, що вкінці не принесло б ніяких користей нікому. В країнах, що голосять вільну торгівлю, конкуренція повинна вирішувати складні справи, а не законодавство. Солідне і якісне виробництво все буде мати більший попит на ринку. За статистикою американських і канадських експертів продукції автомобілів, то Японія є на першому місці — 60 відсотків, американці — 27 відс., німці 10 відсотків.

Деякі продуценти дивуються, що Адміністрація ЗСА перейшла на досить драстичні акції в міжнародній торгівлі. Досьогодні Уряд ЗСА втішається досить великими успіхами в економіці, а саме: знесення урядової контролі на ціни і заробітки, зменшення податків, зменшення урядових видатків, все це було частиною доброї господарки. Низька інфляція, безробіття, та відсотки від позичок втримують господарську активність ЗСА. До цього всього треба додати вільну торгівлю, тоді це все ще все ще більше скріпить господарку країни.

Немає сумніву що торговельні обмеження — це переходове явище, і це полагодять засобом компромісу в користь всіх партнерів. Якщо б ЗСА хотіли відокремитись від світової економіки, то це не було б корисно для робітників і підприємців. Тому ЗСА повинні повести таку економіку, яка засобом якости, ціни і конкуренції з подібними закордонними виробами збалянсувала б торговельний дефіцит ЗСА.

Історичний...

Закінчення зі стор. 2

Картина відзначається насиченістю кольору, що легко переходить у тональну гармонію різних кольорових співвідношень. У картині відтворено динамічність і контрастність, що відповідає духові самого сюжету, побудованого на гострому зіткненні національних інтересів Росії і України.

Вдалим прикладом батальної техніки й композиції є Андрусева „Бій під Корсунем" (1971) — ілюстрація грудня. Тут козаки дали полякам добру баталію. Композиція небагатофігурна. Проте в ній чітко розкрито історичний змисл революційного минулого за допомогою яскравих конкретних персонажів. Динамізм композиції легко відрізняє цю картину від подібних творів, в яких часто помпезно показуються непотрібні бойові спроби.

Дуже приємне враження справляє своїм кольоритом картина „Княжа пристань у Києві, XII ст". (1975) — ілюстрація червня. У картині відчутна свіжість і гострота сприйняття прадавнього життя. Персонажі наділено не лише типовими рисами, відтворено їх внутрішній світ, але проведено деяку індивідуалізацію. У картині Андрусів не вдається до ілюстративности, чи зайвої оповідности, він оперує добре продуманими образами, що переконливо промовляють до глядача. Відтворено прадавнє життя так, як його бачив у своїй уяві мистець.

Наш короткий огляд закінчено обговоренням „З'їзду князів" (1977) — ілюстрація липня. У цій композиції показано конкретні людські характери. Обпалені сонцем, обвітрені й засмаглі — всі вони показані без лишньої героїзації. Їм усім на душі добро батьківщини. Сильні тональні відтінки кольорів, пластична виразність, глибоке проникнення у внутрішній світ людини та вміння передати її душевний стан — це те велике багатство, що промінює з цього полотна.

У цей „Історичний календар" крім звичайного т. зв. світського календаря, включено також окремо юліянський і григоріянський календарі з послідовним переліком усіх днів року за місяцями й з поданням свят. Рецензований календар — це оригінальний задум Наталії Андрусів, яким вона гідно звеличила ювілей 1000-річчя хрищення України кращими мистецьким картинами свого покійного чоловіка. У календарі вміщено дві світлини мистця Петра Андрусева, як також його коротку біографію українською і англійською мовами. В цілому календар видано дбайливо й надруковано на доброму папері.

Назакінчення слід указати на один дрібний недолік, а саме, брак відповідного короткого довідкового матеріялу для кожної картини. З таким матеріялом, календар, як освітній посібник, був би більш корисним для шкіл. Не зважаючи на це, видання вже встигло завоювати симпатії широкого читача. 22-го липня ц. р. студенти Українського Вільного Університету з програми „Стежками батьків по Европі" вручили „Історичний календар" Папі Іванові Павлові II з такою дедикацією: „Святішому Отцеві з нагоди 1000-річчя Хрищення Руси-України дарує студійна група студентів Українського Вільного Університету „Стежками батьків по Европі", 1987, під проводом професора Петра Ґоя". Святіший Отець уважно проглянув календар і зворушливо подякував групі студентів за цінний подарунок.

Ціна „Історичного календаря" 15 американських долярів, поштова оплата 2 американських доляри.

Замовлення слід надсилати на адресу: Mrs. N. Andrusiw, 123 Merritts Pond, Riverhead, New York 11901

Традиційна зустріч ТУІА, УЛТПА і КЛК на Союзівці

Майже непомітно пройшов від попередньої нашої зустрічі на Союзівці, яка була досить успішною, бо ще й сьогодні багато інженерів і учасників згадують, як гарно всі провели час у родинній атмосфері.

Цього року зустріч Товариства Українських Інженерів Америки, Українського Лікарського Товариства Північної Америки і Карпатського Лещетарського Клюбу відбудеться на Союзівці в суботу, 10-го і в неділю, 11-го жовтня. Господарем буде нюйоркський відділ ТУІА, який разом із Головною Управою, яку очолює Юрій Базилевський, запевняють, що докладуть усіх зусиль, щоб цьогорічна зустріч наших трьох товариств випала ще краще, як минулорічна, що була захмарена трагедією у Чорнобилі.

Зустріч відбуватиметься під гаслом Тисячоліття Християнства в Україні. Доповідь на тему „Християнська Україна та вплив християнства на розвиток духового й культурного життя в Україні" виголосить о. Василь Іващук, парох української православної церкви в Байоні, Н. Дж.

Програма зустрічі почнеться в суботу вранці: реєстрація учасників з'їзду до год. 12-ої, а відтак обідова перерва до год. 1-ої; від год. 1:30 вокатон, дохід з якого призначений на інженерні видання. В год. 2:30 — початок доповіді о. Василя Іващука; год. 5-та до год. 6-ої коктейль. О год. 7-ій вечора бенкет з мистецькою програмою, який повинен закінчитись о год. 9-ій, а відтак танцювальна забава під музику доброї оркестри, яку замовить Союзівка. В неділю Служба Божа за померлих наших членів і за український народ, головно за тих, які померли від чорнобильської радіяції.

Щорічні зустрічі на Союзівці є вже традиційними й дуже корисними не тільки для інженерів, але також і для лікарів, спортовців, Лещатарського Клюбу. На них інженери, лікарі, спортовці, а також члени інших організацій чи інституцій обмінюються думками, дискутують не лише професійні справи, а головно про сучасний трагічний стан українського народу в Україні, та в який спосіб допомогти нашому народові, щоб міг свобідно розвиватись науково й культурно, плекати українську культуру й говорити рідною українською мовою, яку ворог хоче вирвати зі сердець українського народу. В тій справі ТУІА робить велику й корисну роботу для поневоленого українського народу, головно влаштовують наукові конференції з науковими й змістовними доповідями, щоб представити серед американського світу трагічну долю українського народу, який систематично нищить смертельний ворог України, червона Москва, яка вживає найбільше диявольських і підступних метод як штучний голод, Чорнобиль та інші.

ТУІА влаштовує, де тільки можливо, наукові конференції для американців про чорнобильську трагедію, щоб виявити злочини Москви, які вона застосовує проти українського народу. Товариство Українських Інженерів в Америці гідно обороняє добре ім'я українського народу, яке Москва з своєю аґентурою чи п'ятою колоною знеціннює, ширить неправду про український народ, його історію і культуру.

Цьогорічна зустріч на Союзівці відбудеться під гаслом Тисячоліття Християнства в Україні. Москва своєю підлою брехнею хоче переконати світ, що християнство тисячу років тому прийняла Росія, а не Україна. Тому знову треба обороняти українську правду, бо в тому часі, коли Київ прийняв християнство, такої держави як Росія ще на мапі світу не було, й ми мусимо за всяку ціну переконати правдою світ, бо Москва підступом і брехнею хоче присвоїти собі нашу історію і тисячолітню християнську культуру, а тепер хоче присвоїти собі ще і християнську віру, яку українці прийняли тисячу років тому та якою український нарід дорожив і дорожить і назавжди залишиться вірний Христові. Наша зустріч на Союзівці дасть частинну відсіч московській брехні. Просимо всіх інженерів взяти участь у зустрічі на Союзівці, бо тільки в єдности є наша сила, яка нам тепер дуже потрібна для захисту правди українського народу.

ТУІА заплянував також з'їзд українських інженерів, що відбудеться в Дітройті, 23-го і 24-го жовтня ц.р. під покровом Тисячоліття Християнства в Україні. На з'їзді буде виголошено ряд наукових доповідей з метою наголошувати перед чужинцями правду про Україну та духово об'єднатись з українським народом і українськими інженерами в Україні, які не мають можливости розвивати технічні науки під жорстокою московською окупацією. На всій Україні немає ні одного технічного журналу українською мовою. Єдиний у світі інженерний журнал українською мовою „Вісті Українських Інженерів", що виходить у Ню Йорку.

ТУІА заслуговує на увагу всієї української спільноти в діяспорі й українського народу на батьківщині, бо друкує словники з українською технічною термінологією, тобто робить те, що в Україні є заборонено московським окупаційним режимом, а всі технічні видання виходять російською мовою.

Члени ТУІА можуть похвалитись перед українським громадянством не тільки професійними досягами, але рівнож працею громадською, культурною і національною, яка є дуже корисною для української загальної справи й добра українського народу.

Звертаємось до всіх інженерів Америки і їхніх родин та української громади взяти участь в зустрічі на Союзівці 10-го і 11-го жовтня. Програма буде дуже гарна й напевно всі учасники будуть задоволені та проведуть приємно час в родинній товариській атмосфері.

До побачення на Союзівці!

Микола Турецький

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ЛІКАР З'єднаних Стейтів Америки опрокинув, як непрофесійну поведінку тих лікарів та інших працівників лікарень, які відмовляються лікувати людей заражених хворобою АІДС. У своєму виступі перед президентською Комісією в справі АІДС д-р Еверет Куп скритикував їх за нехтування основними принципами медичнокї опіки над хворими.

В Коговзі відбувся Український День

Трой, Н. Й. (І. Д.) — Тринадцятий Український День відбувся тут з успіхом в неділю, 13-го вересня ц.р., заходом Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської округи, при співпраці всіх українських організацій.

Смачні українські страви приготовили членки ОЖ-ОЧСУ з Амстердаму, відділів СУА з Коговзу й Вотервліту й Сестрицтва з Трою. Понад 50 осіб працювало над підготовою й проведенням програми. Від 2-ої год. по полудні до 10-ої год. вечора площа Українського Клюбу поїлася від понад 600 осіб, в тому була половина неукраїнців. Спершу Михась Поповський грав на касеті українські мелодії, від 6-ої год. оркестра „Арфа" під проводом С. Когута з Амстердаму приґравала до танців. Молодь грала відбиванку. Микола Філь, Діяна Спяк і Михась Савків, мол. переводили різні ігри й забави з дітьми, що прибули у великому числі і провели гарно час на різних іграх і забавах. На фантовій льотерії розіграно цінні виграші: картину мисткині Наталії Дзядів, годинник від І. Романишина, сервіс на каву від І. Удича й ін. Смачні українські страви розійшлися скоро. Були гості в Польщі, далекої Австралії, з різних стейтів, навіть з Тексасу. Погода дописала. Цей один з найбільш успішних Українських Днів приніс гарний дохід, що буде розділений на наші національні цілі. Голова Окружного Комітету УККА Євген Наболотний разом з членами багатьох наших товариств вложили багато праці, що принесла такі гарні висліди, за що всім їм належиться щира подяка.

АҐЕНТСТВО ЮНАЙТЕД Пресс Інтернешенел повідомило, що також президент Роналд Реґен прийме на авдієнції совєтського міністра закордонних справ Едуарда А. Шеварднадзе. На протязі одної години передбачених розмов Реґен і Шеварднадзе напевно домовлятимуться про час чергової зустрічі на вершинах між ним і совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим, яка, як сподіваються, відбудеться після закінчення розмов в Женеві і узгіднення справи ракет середнього засягу. Підписаня договору, як загально передбачають, відбудеться цього разу у Вашинґтоні. Речник Білого Дому Марлін Фіцвотер заявив, що Е. Шеварднадзе прибуде до ЗСА 13-го вересня, а розмови у Вашинґтоні розпічнуться у вівторок, 15-го вересня і триватимуть три дні.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 18-го ВЕРЕСНЯ 1987 р.

Пессейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Avenue. Просимо взяти участь. На зборах буде пояснення до нових грамот життєвого забезпечення. — В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 20-го ВЕРЕСНЯ 1987 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка — 334-ий Відд. о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінґтон вул. в Пармі, Огайо. Проситься членів прибути і вирівняти залеглості. — Б. Задорецький, рек. секр.